

INICIATIVES

Anna Oller (encarregada de la botiga), Iris Català (treballadora d'Hortus), Anna Mas (coordinadora d'Hortus) i Mercè Sendra (serveis terapèutics)

Persones amb dificultats fixen el seu talent al territori mitjançant el cultiu i la venda directa

Funció social • Hortus Aprodísca treballa per a persones amb discapacitat intel·lectual i malaltia mental

MARIA CARRERAS - MONTBLANC (CONCA DE BARBERÀ)

L'Associació Pro-persones amb discapacitat psíquica de la Conca de Barberà [Aprodísca] fa 25 anys que treballa per a la integració social i laboral de les persones amb disminució intel·lectual i les persones amb malaltia mental. Té el centre a Montblanc i ofereix tres grans serveis: els terapèutics, els laborals i els serveis residencials.

El projecte Hortus Aprodísca, centrat en el cultiu ecològic, l'elaboració de conserves i la seva venda, neix el 2005 com una branca dins dels serveis laborals, és a dir, amb l'objectiu que els treballadors d'aquest projecte adquireixin uns coneixements i uns hàbits de treball que els permetin, a posteriori, treballar a l'empresa ordinària. De fet, aquesta associació, fa 13 anys que es dedica a la inserció laboral. Va ser la pionera de les comarques de Tarragona en aquest camp, i de les primeres de Catalunya. Entre d'altres feines, també treballa en els manipulats de l'automòbil, neteja de cotxes, sabons artesans i arts gràfiques.

EL PROJECTE HORTUS • La coordinadora d'Hortus, Anna Mas, explica que el projecte va sorgir com a resposta a la deslocalització cap a Sud-àfrica de la feina que feien per a una empresa d'automòbils: "Aquella decisió ens va fer anar molt malament, per això vam decidir tirar endavant un projecte propi que ens donés identitat, que estigués centrat en el territori, ja que el que ens havia amenaçat havia estat la globalització, i sobretot que garantís l'ocupació present i futura dels treballadors amb discapacitat". I afegeix: "També vam buscar no caure en el mateix error: per tant, vam buscar un projecte de cicle tancat".

L'assemblea de pares de l'Associació va comprar un terreny a un quilòmetre del centre. Així va començar el projecte Hortus. Actualment, però, ja compta amb dotze hectàrees de terra, amb un obrador que funciona des del gener, on elaboren les conserves ecològiques, i amb 22 treballadors. A més, formen part de l'ADV ecològica Gent del Camp.

CULTIU • Hortus fa, sobretot, producció d'horta. Tot i que van començar a treballar les terres a Montblanc, actualment el camp més important és el de Constantí (Tarragonès). A més, tenen terrenys a la Selva del Camp (Baix Camp) d'on treuen també avellanes i olives.

Tot i que molts dels treballadors provenien de famílies de pagès, al principi van necessitar ajuda: "Vam contractar un enginyer agrònom que ens assessorava i un monitor que sabia agricultura ecològica", explica Anna Mas.

Del que no van dubtar gens va ser del fet que volien produir amb el sistema ecològic: "Ho vàiem clar: ecològica del principi al final i així no ens equivoquem". Els motius són diversos: "Per

"el producte s'ha de comprar perquè és bo, no perquè és social, però cal tenir en compte que ajuda a fer una societat millor"

filosofia, per guanyar valor afegit, i perquè aquí treballem amb teràpia familiar sistèmica, que consisteix a tenir en compte l'individu i el rol que té en tot el seu sistema, i vam creure que l'ecològica era la mateixa filosofia: la relació entre un cultiu i l'ecosistema on es desenvolupa".

També van veure que només amb el cultiu no garantirien l'objectiu de crear ocupació i que econòmicament els costaria ser sostenibles: "De seguida vam veure que havíem de fer conserves".

ELABORACIÓ • Tots els productes provenen dels seus camps, excepte les taronges, el sucre i les espècies. A l'obrador que tenen al centre de Montblanc, els guarden en diferents càmares fins que els necessiten per a les conserves. Llavors, els preparen, els couen, els envasen i, per últim, els etiqueten. "Tot manual; així és com creem ocupació".

Els productes que elaboren són: melmelada de tomàquet picant, melmelada de taronja, sofregit de ceba, salsa de romesco, olives arbequines, avellanes torrades, i oli d'oliva verge extra. Estan elaborats amb exigència i qualitat, buscant també la diferenciació: "Al nostre equip hi ha un xef, i una nutricionista i tecnòloga d'aliments", explica Mas.

Pel que fa a l'etiquetatge, el disseny està molt cuidat. De fet, l'han fet ells mateixos, als serveis gràfics amb què compta el centre. A l'etiqueta, hi figura el segell del Consell Català de la Producció Agrària Ecològica [CCPAE] i la certificació ecològica europea.

VENDA • "Treballem amb circuits curts de comercialització: màxim un intermediari". Així, donen sortida als seus productes a través de l'agrotiga ubicada al mateix centre de Montblanc, proveeixen el menjador ecològic de què també disposa el centre, de la venda a petits comerços, fires i mercats, i mitjançant les cistelles ecològiques de fruita i verdura de temporada que des de fa un any i mig preparen i reparteixen per la zona.

A més, ofereixen altres serveis, com l'elaboració i el servei d'aperitius, esmorzars..., la possibilitat d'elaborar les conserves d'un altre productor ecològic, la realització de treballs agrícoles i de manteniment, o lots de Nadal.

Sobre la difusió, Anna Mas explica: "Tenim una dinamitzadora de comerç local que no només explica el producte, sinó també la importància de comprar producte ecològic, producte local i producte social, que són els valors que ens donen identitat". Tot i que puntualitza: "El consumidor ha de comprar el nostre producte perquè és bo, no perquè és social, però cal tenir en compte que ajuda a fer una societat millor".

Per últim, Mas explica que la funció del comerciant és important: "Pot fer molta conscienciació. I és que els d'aquest sector ens hem d'ajudar, perquè si hem d'esperar que ho facin les polítiques, anem llestos".

www.hortusaprodísca.org

ÀREA DE FORMACIÓ D'UNIO DE PAGESOS

Previsió de cursos per a la tardor del 2011

Entre parèntesi el nombre de cursos que s'impartiran

Terres de ponent

Anàlisi enològica i tast (1)
Benestar animal (3)
Fructicultura (3)
Ofimàtica: Internet, intranet i navegadors (2)
Operador de carretons (1)
Poda d'arbratge (2)

Comarques centrals i comarques de Girona

Benestar animal (4)
Manipulador de productes fitosanitaris: nivell bàsic (2)
Ofimàtica: Internet, intranet i navegadors (1)

Comarques de Tarragona i Terres de l'Ebre

Benestar animal (2)
Regs automàtics: instal·lació i manteniment (1)
Ofimàtica: Internet, intranet i navegadors (2)
Anàlisi enològica i tast (1)

Contacte amb l'Àrea de Formació

www.formacio.uniopagesos.org

Per a comarques de Lleida

OFICINA A LLEIDA:
Paqui Escoi / Loreto Tarragona
Av. Tortosa, 2. Mercolleida
Tel.: 973 28 82 00
Fax: 973 28 29 58
pescoi@uniopagesos.org
loreto@uniopagesos.org

Per a comarques de la Catalunya central

OFICINA A MANRESA:
David Vivet
C/ Còs, 74 baixos
Tel.: 93 875 22 80
Fax: 93 875 40 51
dvivet@uniopagesos.org

Per a comarques de Tarragona i terres de l'Ebre

OFICINA A REUS:
Santi Vives
Av. Països Catalans, 25
Tel.: 977 33 32 32
Fax: 977 33 87 87
svives@uniopagesos.org

Per a comarques de Barcelona i Girona

OFICINA A SANT BOI DE LLOBREGAT:
Belinda Garcia
C/ Mossèn Cinto Verdaguier, 86
Tel.: 93 652 57 00
Fax: 93 652 57 01
bgarcia@uniopagesos.org